

Ibaluwa ya Pauli kwe Iwanu wa Kolosai

Ichilongole

Ibaluwa ya Pauli kwa Wakiristu wa Kolosai tsayandikighwa na Mtumighwa Pauli (1:1). Tsakayandika ibaluwa ino hang'ali mwigheletsa ako Roma mne miyaka ya sitini kulawa Yesu helekighwe. Ibaluwa ino kwa Wakolosai, na ibaluwa kwa Waefeso na ibaluwa kwa Filimoni tsokemighwa tsibaluwa tsa mwigheletsa kwaapfila Pauli tsakatsandika hang'ali mwigheletsa. Tsakawandikila ibaluwa ino wakiristu wa Wakolosai mne ghumji ghwa Kolosai. Pauli ng'anzile bae likanisa ako Kolosai, ka pfallongile mne (2:1), lekeni tsakakala kolimanya likanisa lino. Lamda Epafula iyo yandusile kanisa lino kwaapfila tsaang'aali yolawila Kolosai.

Pauli yang'ali yakwalangula na malangulitso gha ughutsu ighawile mne kanisa Iya Kolosai. Tsakatumila chipande chikulu kwandika mbuli ino. Wengi tsawakala wa kingili Iya Wakiristu wa Chiyahudi iwang'ali woghetsa kunanaitsa Wakiristu wangi wawinze Ghamalaghitso gha Chiyahudi kulawa Laghano Iya Ghumwande, ghendoghendo ukwingila ngoma. Pauli kandika mwatsi ghendo ka ili watoghologhwe ne Imulungu, Wakiristu ng'awobama chinu chingi bae ila Kiristu yaliyeka (1:15-20) na ghamalangulitso igholawa kwe iwanu ghahela sang'ano (2:8).

Ighali mno

Isula ya 1:1-2 Pauli kakwandusa ibaluwa yake kwa kuwalamsa Wakolosai
Isula ya 1:3-3:4 Kakwandika ukulu wa Kiristu, ghendoghendo mna ukwidika ghamalangulitso ghe ughutsu ako Kolosai
Isula ya 3:5-4:6 Ka pfaili mna tsibaluwa tsake tsingi, Pauli kakwandika malaghitso Wakiristu pfawabamighwa kukala.
Isula ya 4:7-18 Pauli komalitsila kwa kuwalamsa keli na kulaghitsa ibaluwa isomighwe hambele he iwanu mna ghamakanisa ghangi.

1 ¹ Nene Pauli, imtumighwa wa Yesu Kiristu kwa unoghelo we Imulungu, hamwe na ndughu yetu Timoteo.

² Twomwandikilani mwemwe wandughu wenzeluka na wenyepfale yamwilungile na Kiristu yamkala Kolosai, ndughu tsetu imumtoghole Kiristu, Imulungu Aba wetu yamtendeleni uluso na yamwikeni tseghamba.

Pauli kowalombela Wakolosai

³ Ghamatsuwa ghose hatumlombelani twolonga mighede kwe Imulungu, Aba we Imwatsa wetu Yesu Kiristu, ⁴ mana tsatuhulika pfamumtoghola Kiristu Yesu na pfamuwanoghela iwanu we Imulungu. ⁵ Unoghelo na inoghola yenu pfohuwila lolelo lila Iyamwikilighwe kulanga, achila chamuhulike ghumwande kwa kupetelighwa Imbuli Inoghile ya kweli, ⁶ iiwapfikile mwemwe, ka pfayenele mne iisi yose no ukughala ghanoghile, no ukukula ka pfaitenda mghati mwenu kulawa litsuwa lila Iyamuihulike na kumanya uluso we Imulungu pfauli. ⁷ Tsamlangulitsighwa uluso we Imulungu na Epafura, mtenda sang'ano miyetu mnoghelighwa, msang'ana iyanoghile wa Kiristu kwaajili yetu, ⁸ naye tsakatulongela unoghelo wamwing'ighwe ne Ghumuhe we Imulungu.

⁹ Kwaajili ayo, kulawa hatuhulike mbuli tsenu, ng'atulekile bae kuwalombela. Twomlomba Imulungu yawatende mwemwe mmanyane ghoya aghala ghayobama, ne inzewele yose ne ukumanya kwamwing'ighwe ne Ghumuhe Mwenzeluka.

¹⁰ Twolomba apfi ili mdahe kukala ka lmtwatsa pfayobama, mghendelele kutenda ighomnoghela yeye. Mweleke chila ghamatunda ghanoghile, mkule mne ukumanya Imulungu, ¹¹ Imulungu yamwing'eni ngupfu kwa uwetso wake wose mkulu ili mdahe kududumila ghoze bila kwipfa, ¹² na kwa kudeng'elela mumlongele mighede Aba iyawatendile mdahe kubokela uhala we iwahenzeluka mne undewa. ¹³ Naye katukombola kulawa mne ingupfu ya chisi, katughala mne undewa we Imwanaghe iyomnoghela, ¹⁴ kubitila yeye twokombolighwa, twoleghusighwa nzambi.

Kiristu na isang'ano yake

¹⁵ Kiristu yatumwonile keghala ghendo ne Imulungu ing'akoneka bae. Yeye tsakabaho ng'ana pfilumbe pfose pfilumbighwe. ¹⁶ Kwaapfila kubitila yeye Imulungu kalumba ipfinu pfose, ipfili kulanga ne ipfili muisi, ipfikoneka ne ing'apfikoneka bae, iwane uwetso, iwatawala, iwakulu na iwane tsingupfu. Pfyose tsapfilumbighwa kubitila yeye na kwaajili yake. ¹⁷ Kiristu tsakabaho ng'ana ipfinu pfose pfilumbighwe, na mne ukwilunga na Kiristu ipfinu pfose pfekindisa. ¹⁸ Yeye ka litwi lya lukuli, lukuli alwo iwo iwanu wose iwomtoghola Kiristu, yeye ka wa mwanduso. Yeye ka wa mwanduso kutsilihuka, ili yawe wa mwanduso mne ipfinu pfose. ¹⁹ Mana Imulungu tsakanoghelighwa ukutimila kwake kwose kuwe mghati mwa Kiristu. ²⁰ Kubitila mwanaghe, Imulungu tsakalamla pfose ipfilumbighwe pfimuyile, na kwa idamu yake ghwitike mne msalaba katenda tindiwalo na ipfinu pfose muisi na kulanga.

²¹ Aho mwanduso mwemwe namwe tsamkala kutali ne Imulungu, kuya tsamkala wanebe wake kwapfila tsamwipfikitsa ghehile na tsamtenda ghehile. ²² Lekeni sambi, Imulungu kamtendani mwemwe muwe sale tsake kubitila lifwa lya lukuli lwe Imwanaghe, ili yamghaleni mwemwe hambele hake, aku mwa wahenzeluka, mnogha, na mwahela ghamatotso. ²³ Mwobamighwa kughendelela ne ukwikindilisa mne ukutoghola, mleke kutoghola kuhighisighwa kulawa mne lolelo lila iyampatile hala hamuhulike Imbuli Inoghile. Nene Pauli nendighwa niwe mtumwa we Imbuli ayo Inoghile iipetighwe kwe iwanu wose mne iisi yose.

Isang'ano ya Pauli kwa iwanu wose iwomtoghola Kiristu

²⁴ Sambu nodeng'elela kwa aghala ghaniwadununzikilani, nolumemesa lukuli lwangu aghala ighahunguke mne maghayo gha Kiristu kwaajili ya lukuli lwake, iuli iwanu wose iwomtoghola Kiristu. ²⁵ Na nene nendighwa na Imulungu niwe mtumwa we iwanu iwomtoghola Kiristu. Ning'ighwa sang'ano ya kuwalongela imbuli yake pfinoghile ghendo, ²⁶ imbuli ayo iyo ila iipfisighwe kwe iwanu wose kulawa ghumwande, lekeni sambu ighubulighwa kwe iwanu wake. ²⁷ Imulungu tsakanoghelighwa kuwatenda iwanu wake wamanye utajiri na ukulu we imbuli ino mghati mwe isi tsose, nayo iyo ino, Kiristu ka mghati mwenu, namwe mtsokuwa mne utunitso iulolelighwa. ²⁸ Apfo twompeta Kiristu, kwa inzeweze yose, twomkanya na kumlangulitsa imunu wowose ili tudahe kumghala chila imunu hambele he Imulungu aku kakomala mna ukwilunga na Kiristu. ²⁹ Kwa kupeta mbuli ayo nene noidununzikila aku notumila ingupfu ng'ulu ya Kiristu iisang'ana mghati mwangu.

2 ¹ Nobama mpfimanye pfanisang'ana ng'ani kwaajili yenu, na kwaajili ye iwanu wa Laodikiya na kwaajili ye iwanu wangi ing'awatingane bae na nene. ² Notenda apfi ili waghumighwe ghumoyo na welunge mna unoghelo ili wamemesighwe ukumanya kweli, wadahe kumanya ghendo imbuli ye Imulungu, imbuli ayo iyo Kiristu imwenyegho. ³ Mna yeye upfisighwa utajiri wose we inzeweze no ukumanya.

⁴ Nowalongelani apfi ili imunu wowose aleke kuwaghutsukilani kwa mbuli tse ughutsu, hata ka tsakoneka tsinogha ng'ani. ⁵ Mana hata ka nene nakutali namwe,

ghumoyo ghwangu ghwa baho hamwe na mwemwe, na nodeng'elela kuwonani mwemwe pfamkwima mna ukumtoghola Kiristu.

Ughima mna kwilunga na Kiristu

⁶Lelo ka pfamumtoghole Yesu Kiristu ka lmtwatsa, mghendelele kwilunga naye.

⁷Mwike imitsitsi mghati mwake, na ughima wenu utsengeke mchanya mwake na mkindise inoghola ka pfamlangulitsighwe, namwe mlonge mighede.

⁸Mwalangitse imunu aleke kuwatenda watumwa kwa ghamalangulitso gha hela, gha ughutsu uliyeka, ighahuwila mabokelo ghe iwanu ne ipfinyamkela iwotawala, na wala si aghala igholawa kwa Kiristu imwenyegho bae! ⁹Kwaapfila mghati mwa Kiristu, mlukuli mwake kwokala ukutimila kwose kwe Imulungu, ¹⁰namwe mwing'ighwa ughima iutumile kwa ukwilunga naye. Yeye ka mchanya mwa ipfinyamkela wose iwotawala na iwakulu wose.

¹¹Mne ukwilunga na Kiristu mwemwe mwingila ngoma kwa kuutsula unu wa nzambi, lekeni si ukwingila ngoma ikutendighwa ne iwanu, ila ikutendighwa ne Kiristu imwenyegho. ¹²Kwaapfila hambatitsighwe, tsamtsikighwa hamwe na Kiristu, na mne ubatitsito mwemwe pfpifila mtsililhulighwa kwa kutsitoghola ngupfu tse Imulungu, iyamtsilihule Yesu kulawa mne lifwa. ¹³Namwe tsamkala mfa kwaajili ya nzambi tsenu, na kwaapfila unu wenu wa nzambi tsang'auleghusighwe bae. Lekeni sambu Imulungu kawatenda mwemwe muwe wa ghima hamwe na Kiristu. Imulungu katuleghusila nzambi tsetu tse, ¹⁴hayamalitse kuileghusa hati ila iyandikighwe na ghamalaghitso gha kutuhigha twetwe, kaileghusa ghendo, kaiwamba mna msalaba. ¹⁵Mna ghumsalaba aghwo Kiristu tsakawaboka ngupfu awo ipfinyamkela iwotawala ne iwakulu, kawaghela chinyala hambele he iwanu kwa kuwakwegha ka iwaghoghighe mng'ondo kulungusa kawahuma.

¹⁶Lelo mleke kutoghola imunu wowose yawekele malaghitso mne ichijo au choukunwa, au mne ichihungo au kwa ukulawa kwa ghumwetsi, au kwa Litsuwa Iya Sabato. ¹⁷Ipfinu apfo pfa ichimbeho che ipfinu ipfikutsa, ukweli wenyegho iyo Kiristu. ¹⁸Mleke kutoghola kuhighighwa ne imunu wowose iyebona kanogha kwa aghala ghaghonile ghaliheka na iyokomangitsa uenyepfale we ughutsu na kuwatamanila wamalaika, imunu ka ayo keghoda kwaajili ya pfinu pfayonile na kwaajili ya mbutsi tsake, ¹⁹kaleka ukwikinda na Kiristu, iyali litwi Iya lukuli, kubitila yeye lukuli lwose lwekinda na kulungighwa hamwe kwa pfilungo na nyughe yake, na lwokula ka Imulungu pfayobama.

Ukufa no kukala hamwe na Kiristu

²⁰Mwemwe mfa hamwe na Kiristu na mkombolighwa kulawa mne ngupfu tsa ipfinyamkela iwatawala mne isi. Ebali lelo mwemwe mwokala ka mwa iwanu we isi ino? Ebali mwokinda malaghitso ka ghano, ²¹“Mleke kukinda achi, mleke kulanza achi, mleke kughusa achila”? ²²Pfinu pfose apfo pfohinyika baho hapfitumika, agho malaghitso na ghamalangulitso ghe iwanu ghaliyeka. ²³Kweli malaghitso agho ghakoneka gha inzewe mne ukutamanila kwawetungile iwenyegho, na mne uenyepfale, na mne kulutawala lukuli kwa ukali, lekeni ghahela ingupfu ye ukughoma dong'o tse lukuli.

3 ¹Lelo ka mtsilihuka hamwe na Kiristu, mwipfikitse aghala ighali kulanga, akula kwayali Kiristu, ako kakala hanu ho ukutawala ubali we ukujilo we Imulungu. ²Mwipfikitse ipfinu ipfili kulanga, si ipfinu ipfili hano muisi. ³Mana mwemwe tsamfa, na ughima wenu ufisighwa hamwe na Kiristu mghati mwe Imulungu. ⁴Ughima wenu iyo Kiristu, na hayatsolawila keli, na mwemwe pfpifila mtsolawila hamwe naye mne utunitso.

Pfatukalile ghumwande na pfatukala sambu

⁵ Apfo mchikome chila chinu chihile ichili mghati mwenu, ughoni na kutenda ghehile, dong'o na ghamawatso ghehile, na batsu ilighala ne ukutamanila ichinyagho. ⁶ Kwaajili ya agho ghose Imulungu katsowonela maya iwanu wose iwolema kumuhulikitsa. ⁷ Ghumwande mwemwe iwenyegho tsamkala pfipfo, hamng'ali mlongotsighwa na ghehile agho. ⁸ Lekeni sambu mghaleke agha ghose, maya, soyoka no ukutenda ghehile. Mleke ukumligha Imulungu, na malonga ghehile ghaleke kulawa mne imilomo yenu. ⁹ Mleke kwighutsukila, kwaapfila mwemwe ma muutsula unu ula wa ghumwande hamwe na ghamatendo ghake ghehile ghose, ¹⁰ muupfala unu wa sambu. Unu awu woghendelela kutendighwa ghoya ne Imulungu iyaulumbile ili mwithale naye. ¹¹ Aho haduhu Mgiriki wala Myahudi, iyengile ngoma wala yang'engile ngoma, haduhu muhenza wala msenzi, mtumwa wala iyalekelighwe, ila Kiristu iyo ghose, naye kamumo mna ghose.

¹² Kwaapfila mwemwe mwa iwanu we Imulungu, yeye kawanoghela na kawasaghulani muwe wanu wake, lelo mpfale ghumoyo ghwa uluso, unu unoghile, wenyepfale, uhole na ukududumila. ¹³ Mwidudumile na ukwileghusila ghamatotso, ka imunu kana imbuli ye kumsing'inikila imyaghe. Mwileghusile ghamatotso ka Imtatsa pfayawaleghusileni. ¹⁴ Kubita agha ghose, mwongetse unoghelo, kwaapfila unoghelo wakoha ghose mne umwe iutimile. ¹⁵ Tindiwalo Iya Kiristu litawale mne imimoyo yenu. Kwaapfila Imulungu kawakema mwemwe kuwa ne tindiwalo alyo mne lukuli lumwe. Kuya mlongeghe mighede. ¹⁶ Imbuli ya Kiristu imeme ghendo mghati mwenu. Mwilangulitse na mwikanye kwa inzeweze yose, aku mwakwimba tsabuli na nyila tsa kumtunya Imulungu, akuno mwomwimbila Imulungu kwa kulonga mighede mne imimoyo yenu. ¹⁷ Na chochose chamtenda au chamlonga, chobamighwa chitendighwe kwa taghwa Iya Imtatsa Yesu, mumlongele mighede Aba Imulungu kubitila yeye.

Ughima wa sambu mne tsikaye

¹⁸ Mwemwe wehe, muwahulikitse iwamale wenu, apfo pfipfo pfayobama Imtatsa.

¹⁹ Namwe iwamale muwanoghele wehe wenu, mleke kuwa wakali kuna wawo.

²⁰ Namwe iwana muwahulikitse aba tsenu na mai tsenu mna ghose, mana apfo pfipfo pfaimnoghelesa Imtatsa.

²¹ Namwe welesi mleke kuwaghobola iwanenu, hela watsobeneka ghumoyo.

²² Namwe iwatumwa muwahulikitse iwatumwa wenu mna ghose, si hala hawomlolani haliyeka kwaapfila mwobama wamwoneni mnogha, ila mtende apfo kwa ghumoyo ghumoghile, kwa kumpfuka Imtatsa Yesu. ²³ Chochose chamtenda, mchitende kwa ghumoyo ghwose, ka mwomtendela Imtatsa Yesu, wala si imunu bae. ²⁴ Mkumbuke, Imtatsa katsomwing'ani ghweko lyalikile kwaajili ye iwanu wake. Kiristu iyo Imtatsa ghendo yamumtumikila. ²⁵ Kwaapfila chila imunu iyotenda ghehile, katsobokela maliho ghe ukwiha kwake, mana Imulungu ng'obaghula bae.

4 ¹ Namwe iwakulu muwatendele iwatumwa wenu pfinoghile na ka pfayobama Imulungu, mkumbuke ka namwe pfipfila mna Imtatsa kulanga.

Malaghitso kwa Wakiristu wose

² Mumlombe Imulungu bila ukwipfa, na hamlomba mwalangitse na mlonge imighede kwe Imulungu. ³ Pfpifila mtulombele na twetwe ili Imulungu atufughulile libani kwaajili ya mbuli yake ing'aimanyike, ili tudahe kulonga imbuli ya Kiristu.

Kwaajili ya imbuli ayo sambu namchifungo. ⁴Lelo mlombe ili nidahe kulonga ka pfanibamighwa, na imbuli ayo pfaitsokwikighwa mwatsimwatsi.

⁵Muwe ne inzeweze pfamkala ne iwanu ing'awomtoghola Kiristu, muitumile ghoya nyafwasi yamwinawo. ⁶Ghamatsuwa ghose mlonge ghanoghile na ighowapfila iwanu, kuya mmanyeye kuwedika ghoya iwanu wose.

Ndamso tsa ukumalitsila

⁷Nomtuma Tukiko kuna mwemwe, yeye ndughu mnoghelighwa, msang'ana mwenyepfale na imtumwa miyetu mne isang'ano ye lmtwatsa, katsomlongelani mbuli tsangu tsose. ⁸Nomtuma kuna mwemwe ili awaghumeni ghumoyo kwa kuwalongela mbuli tsetu. ⁹Kakutsa na Onesimo, ndughu yetu mnoghelighwa na mwenyepfale, ayo ka miyenu. Watsomwing'ani mbuli tse ipfinu pfose ipfitendeka hano. ¹⁰Aristariko, yali mchifungo na nene, kowalamsani na Maliki, binamu yake Balinaba pfpifila kowalamsani. Ma tsampata malaghitso ghake, ang'apfika mumbokele. ¹¹Naye Yoshua iyokemighwa Yusti kowalamsani. Mghati mwe Wayahudi iwabokele inoghola, hawano waliyeka iwosang'ana na nene kwaajili ya undewa we Imulungu, nawo wonguma ghumoyo ghendo.

¹²Epafura, mwenyekaye miyenu, mtumwa wa Yesu Kiristu komlamsani, ghamatsuwa ghose yeye ng'akwipfa bae kumlombelani ili mkomale, mwime ghendo na mghendelele kutoghola na kutenda ighamnoghela Imulungu. ¹³Nodaha kulapfa ukalangama ka kosang'ana ng'ani kwaajili ya mwemwe na kwaajili ye iwanu wa Laodikiya na awala iwali Hiyerapoli. ¹⁴Luka, ayula mghanga wetu mnoghelighwa, na Dema womlamsani. ¹⁵Muwalamse iwandughu iwali Laodikiya, na Nimfa na iwanu iwomtoghola Kiristu iwetingana mne ing'anda yake. ¹⁶Mng'amalitsa kuisoma ibaluwa ino, weng'eni na wayenu iwanu iwomtoghola Kiristu wa Laodikiya nawo waisome, ne ibaluwa yaniwaandikile awala wa Laodikiya wamwing'eni mwemwe, namwe muisome. ¹⁷Na mumlongele Arikipo aitende ghoya isang'ano ila yeng'ighwe ne lmtwatsa. ¹⁸Nene Pauli nakwandika ghano kwa ghumoko ghwangu mwenyegho kuwalamsani. Mkumbuke kuwa nene na mchifungo. Uluso we Imulungu ukale namwe.